

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра теорії фізичного виховання, фітнесу та рекреації

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В. *СГМ*
Протокол № 6
від «15» березня 2017 р.

№6.15032017651

АДАПТИВНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

підготовки магістрів
галузь знань 01 Освіта
спеціальність 014 Середня освіта
освітня програма Середня освіта: фізична культура

2

Робоча програма навчальної дисципліни «Адаптивне фізичне виховання» для студентів галузі знань 01 «Освіта», спеціальності 014 «Середня освіта», освітньої програми «Середня освіта: фізична культура»

.. 29 08 . 2016 р. - 15 с.

Розробники: Індика С. Я. кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії фізичного виховання, фітнесу та рекреації Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Рецензент: Деделюк Н.А. кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії фізичного виховання, фітнесу та рекреації Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри теорії фізичного виховання, фітнесу та рекреації

протокол № 1 від 30 08 . 2016 р.

Завідувач кафедри: Бслікова Н.О.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету фізичної культури, спорту та здоров'я протокол № ___ від __. __. 20__ р.

Голова науково-методичної комісії інституту (Мудрик Ж.С.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 2 від 19 10 . 2016 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів <u>6</u>	спеціальність 014 «Середня освіта»	вибіркова
Модулів <u>2</u>	освітня програма Середня освіта: фізична культура	Рік підготовки <u>5</u>
Змістових модулів <u>2</u>		Семестр <u>10</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції <u>18</u> год.
Загальна кількість годин: <u>180</u>		Практичні <u>18</u> год.
	магістр	Самостійна робота <u>122</u> год.
		Консультації <u>22</u> год.
		Форма контролю: <u>екзамен (10 семестр)</u>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Адаптивне фізичне виховання» є формування необхідних знань, умінь й навичок з фізичного виховання в осіб з психофізичними порушеннями. Забезпечити студентів викладацькими та тренерськими вміннями для оздоровчих фізичних занять з різних видів спорту, в яких люди з обмеженими фізичними можливостями можуть приймати участь.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Адаптивне фізичне виховання» є:

- створити у студентів уявлення про адаптивне фізичне виховання та рекреацію (в різних його аспектах) й процес інтеграції інвалідів в соціум;
- розкрити зміст основних наукових теорій, концепцій, положень, які використовуються в адаптивному фізичному вихованні та рекреації;
- створити у студентів уявлення про рухові можливості за умов чотирьох основних нозологій (порушення слуху, зору, опорно-рухового апарату та розумова відсталість);
- навчити студентів особливостям проведення фізкультурно-оздоровчих, спортивно-масових та рекреаційних занять з неповносправними в різного типу установах;
- навчити студентів визначати мету й завдання конкретного уроку, рекреаційного заняття, фізкультурно-оздоровчого заходу з особами з особливими потребами
- ознайомити студентів із методами тестування рухових можливостей за умов психофізичних порушень;
- навчити студентів вибору адекватних засобів фізичного виховання та рекреації в роботі з людьми із психофізичними порушеннями;
- представити студентам індустрію спорту для інвалідів: спортивні організації, асоціації та методи їх роботи.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- мету та завдання адаптивної фізичної культури;
- зміст видів адаптивної фізичної культури; зміст основних принципів, методів і засобів адаптивної фізичної культури;
- методика навчання адаптивній фізичній культурі;

вміти:

- організовувати і проводити заняття з адаптивної фізичної культури;
- застосовувати методи дослідження у науково-дослідній роботі в сфері адаптивної фізичної культури;
- проводити аналіз теоретико-експериментальних даних та втілювати в практику результати наукових досліджень;
- аналізувати передовий досвід педагогів-новаторів.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль І. Загальні основи адаптивного фізичного виховання

Тема 1. Види адаптивної фізичної культури, їх характеристика.

Адаптивна фізична культура, визначення поняття та характеристика. Адаптивне фізичне виховання як вид адаптивної фізичної культури. Мета та завдання адаптивного фізичного виховання. Визначення понять адаптивної фізичної культури: адаптивне фізичне виховання, адаптивна реабілітація, адаптивна рухова рекреація, адаптивний спорт, креативні (художньо-музичні) тілесно-орієнтовані практики адаптивної фізичної культури, екстремальні види рухової активності.

Тема 2. Історія адаптивного фізичного виховання.

Особливості реабілітаційної роботи з інвалідами в різні історичні періоди. Становлення і розвиток фізичної культури і спорту інвалідів. Паралімпійський рух як один з головних напрямів адаптивного спорту. Спеціальні Олімпіади як напрям адаптивного спорту. Дефлімпіади як напрям адаптивного спорту.

Тема 3. Організація адаптивної фізичної культури в Україні.

Державна політика України по відношенню до людей з функціональними обмеженнями. Керівництво організаційною і методичною роботою сфери оздоровчої фізичної культури і спорту інвалідів в Україні. Державна система навчально-корекційних закладів України. Віковий принцип поділу системи спеціальної (корекційної) педагогіки.

Тема 4. Мета, задачі, принципи та засоби адаптивного фізичного виховання.

Мета і задачі АФВ. Спеціальні та загальні принципи адаптивного фізичного виховання. Різноманітність засобів адаптивного фізичного виховання. Рекомендації і протипоказання до використання засобів адаптивного фізичного виховання відповідно до задач навчального процесу. Засоби розвитку рухових функцій. Задачі викладача адаптивного фізичного виховання. Робота з волонтерами. Рекомендації по удосконаленню організації занять. Методи контролю ефективності навчального процесу в адаптивному фізичному вихованні.

Тема 5. Методи та форми адаптивного фізичного виховання. Матеріально-технічне забезпечення.

Використання загальних методів в адаптивному фізичному вихованні. Використання різноманітних методів формування дії по етапам алгоритму. Матеріально-технічне забезпечення загального і спеціального призначення. Характеристика різних форм адаптивного фізичного виховання. Задачі лікарсько-педагогічного контролю. Особливості етапного, поточного і

оперативного контролю. Основні причини травматизму. Рекомендації по профілактиці травм і підвищенню безпеки занять.

Змістовий модуль II. Методика адаптивного фізичного виховання при різних нозологіях

Тема 6. Адаптивне фізичне виховання для осіб з вадами слуху.

Загальна характеристика порушень, викликаних ураженнями органа слуху. Тестування при глухоті. Особливості методики проведення занять осіб з вадами слуху.

Тема 7. Адаптивне фізичне виховання для осіб з вадами зору.

Особливості порушення зорового сприйняття. Цілі, задачі і засоби фізичного виховання людей з дефектом зору. Особливості методики проведення занять осіб з дефектом зору.

Тема 8. Адаптивне фізичне виховання при порушеннях ОРА.

Мета адаптивного фізичного виховання при станах після ампутації. Загальні та специфічні завдання адаптивного фізичного виховання при станах після ампутації. Засоби АФВ при станах після ампутації.

Мета адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку. Загальні, часткові та специфічні завдання адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку. Засоби АФВ при ураженнях спинного мозку.

Особливості методики при ДЦП. Адаптивне фізичне виховання при тяжких формах ДЦП. Адаптивне фізичне виховання при ДЦП середнього і легкого ступеня.

Тема 9. Адаптивне фізичне виховання при розумовій відсталості.

Фактори, що призводять до розумової відсталості. Комплекс вправ при розумовій відсталості. Специфічні особливості фізичного виховання розумово відсталих дітей. Особливості розвитку психомоторних вмінь і навиків у дітей в Будинку дитини. Цілі і задачі фізичного виховання дітей в Будинку дитини. Засоби фізичного виховання дітей в Будинку дитини.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ. (семін.)	Консультації	Сам. роб.	Контр. роботи
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Загальні основи адаптивного фізичного виховання						
Тема 1. Види адаптивної фізичної культури, їх характеристика	15	2	2	1	10	-
Тема 2. Історія	13	2	2	1	8	-

адаптивного фізичного виховання						
Тема 3. Організація адаптивної фізичної культури в Україні	22	2	2	2	16	-
Тема 4. Мета, задачі, принципи та засоби адаптивного фізичного виховання	23	2	2	3	16	-
Тема 5. Методи адаптивного фізичного виховання. Матеріально-технічне забезпечення.	23	2	2	3	16	
Разом за змістовим модулем 1	96	10	10	10	66	
Змістовий модуль 2 Методика адаптивного фізичного виховання при різних нозологіях						
Тема 6. Адаптивне фізичне виховання для осіб з вадами слуху	21	2	2	3	14	-
Тема 7. Адаптивне фізичне виховання для осіб з вадами зору	21	2	2	3	14	-
Тема 8. Адаптивне фізичне виховання при порушеннях ОРА	21	2	2	3	14	-
Тема 9. Адаптивне фізичне виховання при розумовій відсталості	21	2	2	3	14	
Разом за змістовим модулем 2	84	8	8	12	56	
Усього годин	180	18	18	22	122	-

5. Теми практичних (семінарських) занять

Таблиця 3

№ з/п	Тема	К-ть годин
1	<u>Види адаптивної фізичної культури, їх характеристика</u> Перелік питань для обговорення (для семінарських занять): 1. Адаптивне фізичне виховання як вид адаптивної фізичної культури. 2. Мета та завдання адаптивного фізичного виховання. Визначення понять адаптивної фізичної культури: адаптивне фізичне виховання, адаптивна реабілітація, адаптивна рухова рекреація, адаптивний спорт, креативні (художньо-музичні) тілесно-орієнтовані практики адаптивної фізичної культури, екстремальні види рухової активності.	2
2	<u>Історія адаптивного фізичного виховання</u> Перелік питань для обговорення (для семінарських занять): 1. Становлення і розвиток фізичної культури і спорту інвалідів. 2. Паралімпійський рух як один з головних напрямів адаптивного	2

	спорту. 3. Спеціальні Олімпіади як напрям адаптивного спорту. 4. Дефлімпіади як напрям адаптивного спорту.	
3	<u>Організація адаптивної фізичної культури в Україні</u> Перелік питань для обговорення (для семінарських занять): 1. Керівництво організаційною і методичною роботою сфери оздоровчої фізичної культури і спорту інвалідів в Україні. 2. Державна система навчально-корекційних закладів України. Віковий принцип поділу системи спеціальної (корекційної) педагогіки.	2
4	<u>Мета, задачі, принципи та засоби адаптивного фізичного виховання</u> Перелік питань для обговорення (для семінарських занять): 1. Мета і задачі АФВ. 2. Спеціальні та загальні принципи адаптивного фізичного виховання. 3. Різноманітність засобів адаптивного фізичного виховання. 4. Рекомендації і протипоказання до використання засобів адаптивного фізичного виховання відповідно до задач навчального процесу.	2
5	<u>Методи та форми адаптивного фізичного виховання. Матеріально-технічне забезпечення</u> Перелік питань для обговорення (для семінарських занять): 1. Використання загальних методів в адаптивному фізичному вихованні. 2. Використання різноманітних методів формування дії по етапам алгоритму.	2
6	<u>Адаптивне фізичне виховання для осіб з вадами слуху</u> Перелік питань для обговорення (для семінарських занять): 1. Загальна характеристика порушень, викликаних ураженнями органа слуху. 2. Особливості методики проведення занять осіб з вадами слуху.	2
7	<u>Адаптивне фізичне виховання для осіб з вадами зору</u> Перелік питань для обговорення (для семінарських занять): 1. Цілі, задачі і засоби фізичного виховання людей з дефектом зору. 2. Особливості методики проведення занять осіб з дефектом зору.	2
8	<u>Адаптивне фізичне виховання при порушеннях ОРА</u> 1. Мета адаптивного фізичного виховання при станах після ампутації. 2. Загальні та специфічні завдання адаптивного фізичного виховання при станах після ампутації. 3. Мета адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку. 4. Загальні, часткові та специфічні завдання адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку. 5. Засоби АФВ при ураженнях спинного мозку. 6. Особливості методики при ДЦП. 7. Адаптивне фізичне виховання при ДЦП середнього і легкого ступеня.	2
9	<u>Адаптивне фізичне виховання при розумовій відсталості</u> 1. Комплекс вправ при розумовій відсталості. 2. Специфічні особливості фізичного виховання розумово відсталих дітей.	2
	Разом	18

6. Самостійна робота

Таблиця 4

№ з/п	Тема	К-сть годин
1.	<p align="center"><u>Види адаптивної фізичної культури, їх характеристика</u></p> <p>Перелік питань для опрацювання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адаптивна фізична культура, визначення поняття та характеристика. 2. Адаптивне фізичне виховання як вид адаптивної фізичної культури. 3. Мета та завдання адаптивного фізичного виховання. 4. Визначення понять адаптивної фізичної культури: адаптивне фізичне виховання, адаптивна реабілітація, адаптивна рухова рекреація, адаптивний спорт, креативні (художньо-музичні) тілесно-орієнтовані практики адаптивної фізичної культури, екстремальні види рухової активності. 	10
2.	<p align="center"><u>Історія адаптивного фізичного виховання</u></p> <p>Перелік питань для опрацювання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості реабілітаційної роботи з інвалідами в різні історичні періоди. 2. Становлення і розвиток фізичної культури і спорту інвалідів. 3. Паралімпійський рух як один з головних напрямів адаптивного спорту. 4. Спеціальні Олімпіади як напрям адаптивного спорту. 5. Дефлімпіади як напрям адаптивного спорту. 	8
3.	<p align="center"><u>Організація адаптивної фізичної культури в Україні</u></p> <p>Перелік питань для опрацювання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державна політика України по відношенню до людей з функціональними обмеженнями. 	16
4.	<p align="center"><u>Мета, задачі, принципи та засоби адаптивного фізичного виховання</u></p> <p>Перелік питань для опрацювання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Засоби розвитку рухових функцій. 2. Задачі викладача адаптивного фізичного виховання. 3. Робота з волонтерами. 4. Рекомендації по удосконаленню організації занять. 5. Методи контролю ефективності навчального процесу в адаптивному фізичному вихованні. 	16
5.	<p align="center"><u>Методи та форми адаптивного фізичного виховання. Матеріально-технічне забезпечення</u></p> <p>Перелік питань для опрацювання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Використання загальних методів в адаптивному фізичному вихованні. 2. Використання різноманітних методів формування дії по етапам алгоритму. 3. Матеріально-технічне забезпечення загального і спеціального призначення. 4. Характеристика різних форм адаптивного фізичного виховання. 5. Задачі лікарсько-педагогічного контролю. 6. Особливості етапного, поточного і оперативного контролю. Основні причини травматизму. 7. Рекомендації по профілактиці травм і підвищенню безпеки занять. 	16
6.	<p align="center"><u>Адаптивне фізичне виховання для осіб з вадами слуху</u></p>	14

	Перелік питань для опрацювання: 1. Тестування при глухоті.	
7.	<u>Адаптивне фізичне виховання для осіб з вадами зору</u> Перелік питань для опрацювання: 1. Особливості порушення зорового сприйняття. 2. Цілі, задачі і засоби фізичного виховання людей з дефектом зору. 3. Особливості методики проведення занять осіб з дефектом зору.	14
8.	<u>Адаптивне фізичне виховання при порушеннях ОРА</u> Перелік питань для опрацювання: 1. Засоби АФВ при станах після ампутації. 2. Адаптивне фізичне виховання при тяжких формах ДЦП.	14
9.	<u>Адаптивне фізичне виховання при розумовій відсталості</u> Перелік питань для опрацювання: 1. Фактори, що призводять до розумової відсталості. 2. Комплекс вправ при розумовій відсталості. 3. Специфічні особливості фізичного виховання розумово відсталих дітей. 4. Особливості розвитку психомоторних вмінь і навиків у дітей в Будинку дитини. 5. Цілі і задачі фізичного виховання дітей в Будинку дитини. Засоби фізичного виховання дітей в Будинку дитини.	14
	Разом	122

5. Методи навчання: словесні, практичні, наочні.

6. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

Питання підготовки до екзамену

1. Розкрити зміст поняття адаптивна фізична культура.
2. Розкрити зміст поняття адаптивне фізичне виховання.
3. Розкрити зміст понять: інвалідність, соціальний захист інвалідів, реабілітація інвалідів.
4. Розкрити зміст поняття адаптивна рухова реабілітація.
5. Розкрити зміст поняття адаптивна фізична рекреація.
6. Розкрити зміст поняття адаптивний спорт.
7. Історичні аспекти становлення адаптивної фізичної культури.
8. Характеристика адаптивної фізичної культури в Україні.
9. Характеристика адаптивної фізичної культури за кордоном.
10. Стан фізичної культури і спорту інвалідів в Україні: проблеми сьогодення та перспективи.
11. Основні принципи державної системи реабілітації людей з функціональними обмеженнями.
12. Розкрити цілі і задачі адаптивного фізичного виховання.
13. Поетапна характеристика процесу навчання діям в адаптивній фізичній культурі.
14. Шляхи підвищення інтересу до виконання фізичних вправ.

15. Основні принципи адаптивного фізичного виховання.
16. Принципи адаптивного фізичного виховання: принцип свідомості і активності, принцип індивідуалізації.
17. Принципи адаптивного фізичного виховання: принцип доступності, принцип послідовності.
18. Принципи адаптивного фізичного виховання: принцип диференційно-інтегральних оптимумів, принцип систематичності.
19. Принципи адаптивного фізичного виховання: принцип чергування, принцип міцності.
20. Спеціальні принципи адаптивного фізичного виховання.
21. Характеристика засобів адаптивної фізичної культури.
22. Рекомендації і протипоказання до використання засобів адаптивної фізичної культури відповідно до задач навчального процесу.
23. Характеристика засобів розвитку рухових функцій.
24. Методи адаптивного фізичного виховання.
25. Матеріально-технічне забезпечення в адаптивному фізичному вихованні.
26. Задачі лікарсько-педагогічного контролю в адаптивному фізичному вихованні.
27. Особливості етапного контролю в адаптивному фізичному вихованні.
28. Особливості поточного контролю в адаптивному фізичному вихованні.
29. Особливості оперативного контролю в адаптивному фізичному вихованні.
30. Медична діагностика як метод контролю ефективності учбового процесу в адаптивному фізичному вихованні.
31. Профілактика травматизму і підвищення безпеки навчально-виховного процесу в АФВ.
32. Рекомендації щодо профілактики травм і підвищенню безпеки занять в АФВ.
33. Характеристика форм адаптивного фізичного виховання.
34. Ранкова гігієнічна гімнастика як одна із форм фізкультурних занять в АФВ.
35. Урок як основна форма організації занять в навчальному процесі.
36. Фізкультпауза як форма активного відпочинку в АФВ.
37. Динамічна перерва як форма активного відпочинку в АФВ.
38. Розкрити задачі викладача адаптивної фізичної культури.
39. Особливості роботи з волонтерами.
40. Рекомендації по удосконаленню організації занять в адаптивному фізичному вихованні.
41. Специфічні задачі фізичного виховання глухих.
42. Особливості методики фізичного виховання глухих.
43. Задачі і засоби фізичного виховання людей з дефектами зору.
44. Методи навчання спортивній техніці людей з дефектами зору.
45. Особливості АФВ при станах після ампутації.
46. Цілі і задачі АФВ людей з порушеннями опорно-рухового апарату.
47. Загальні і спеціальні задачі АФВ при ураженні спинного мозку.
48. Засоби АФВ при ураженні спинного мозку.
49. Особливості застосування методик АФВ при ДЦП.

50. Загальні і специфічні методи фізичного виховання при ДЦП.
51. Структури, які здійснюють організацію занять фізкультурою і спортом в системі безперервної реабілітації інвалідів.
52. Задачі і засоби АФВ при розумовій відсталості.
53. Особливості фізичного виховання розумово відсталих дітей.
54. Особливості розвитку психомоторних вмінь і навиків у дітей в Будинку дитини.
55. Цілі і задачі фізичного виховання дітей в Будинку дитини.
56. Засоби фізичного виховання дітей в Будинку дитини.
57. Структура системи фізичного виховання аномальних дітей.
58. Історія процесу інтеграції людей з особливими потребами в суспільство.
59. Зміст законодавчих основ адаптивного фізичного виховання в Україні.
60. Характеристика вимог до викладача АФВ.
61. В чому полягають труднощі соціалізації людей з обмеженими можливостями.
62. Підбір матеріально-технічного забезпечення процесу адаптивного фізичного виховання.
63. В чому полягає відмінність між поняттями АФВ і фізична реабілітація.
64. Паралімпійський рух як один з головних напрямів адаптивного спорту.
65. Державна система навчально-корекційних закладів України.
66. Віковий принцип поділу системи спеціальної (корекційної) педагогіки.
67. Спеціальні Олімпіади як напрям адаптивного спорту.
68. Дефлімпіади як напрям адаптивного спорту.
69. Участь сім'ї в розвитку рухової активності дітей-інвалідів.
70. Матеріально-технічне забезпечення в адаптивному фізичному вихованні загального і спеціального призначення.
71. Характеристика основних форм адаптивного фізичного виховання.
72. Основні причини травматизму.
73. Історія виникнення та проведення Спеціальних Олімпіад.
74. Історія виникнення та проведення Дефлімпіад.
75. Історія виникнення та проведення Паралімпіад.

7. Методи та засоби діагностики успішності навчання: практичні заняття, самостійні роботи, модульні контрольні роботи, тестові завдання, опитування, екзамен.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

1. Поточне опитування, що відбувається на семінарських заняттях, самостійна робота студента оцінюється у п'ятибальній системі.
2. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, який оцінюється у п'ятибальній системі за наступними критеріями:

Критерії оцінювання відповідей на екзаменаційні питання

Оцінка питань	Критерії
«5»	У відповіді студент виявив всебічні, систематизовані, ґрунтовні знання програмного матеріалу; уміння диференціювати та уніфікувати знання; застосовувати правила в конкретних ситуаціях; продемонстрував здатність до творчого аналізу, узагальнення ключових положень та знань основної і додаткової літератури.
«4»	Студент виявив знання програмного матеріалу; правильно побудував відповідь, але не висвітлив ключових моментів або описав їх поверхнево.
«3»	У відповіді студент продемонстрував знання основного програмного матеріалу, що необхідний у практичній роботі, але допустив помилки при формулюванні її базових положень; матеріал виклав поверхнево з порушенням логічної послідовності.
«2»	У відповіді студент допустив принципові помилки, які порушують логіку базових положень програмного матеріалу, Виклав матеріал на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів окремими словами чи реченнями. Або коли студент не дав відповіді.

9. Методичне забезпечення

Методичні розробки для самопідготовки студентів до практичних занять з «Адаптивного фізичного виховання». Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, ілюстративні матеріали у вигляді схем, таблиць.

10.Список джерел

Основна література:

1. Адаптивнаое физическое воспитание и спорт / под ред. Джозефа П. Винника; пер. С англ. И. Андреев. – К.: Олимп. Лит., 2010. – 608 с.
2. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів: [підручник] / Ю. А.Бріскін. – К. :Олімпійська література, 2006. – С. 5–124.
3. Евсеев С.П. Адаптивная физическая культура : учебное пособие /С.П. Евсеев, Л.В. Шапкова. – М. : Советский спорт, 2000. – 240 с.
4. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання: підручник для студ. ВНЗ / Т. Ю. Круцевич. – К.: Олімпійська література, 2008. – 393 с.

5. Литош Н.Л. Адаптивная физическая культура. Психолого-педагогическая характеристика детей с нарушениями развития : учебное пособие / Н.Л. Литош. – М. : СпортАкадемПресс, 2002 – 140 с.

Допоміжна література:

6. Аксенова О. Э. Технологии физкультурно-спортивной деятельности в адаптивной физической культуре: [учебное пособие] / Под ред. С. П. Евсеева. – М. : Советский спорт, 2004. – 296 с.
7. Байкина Н. Коррекция психомоторного развития у детей с детским церебральным параличом нетрадиционными формами занятий / Н. Байкина, Я. Крет, И. Городецкая // Наука в олимпийском спорте. – К. : Олимпийская литература, 2006. – №1. – С. 61-65.
8. Веневцев С. И. Адаптивный спорт для лиц с нарушениями интеллекта : Метод. Пособие / С. И. Веневцев. – 2-е изд., доп. и испр. – М. : Советский спорт, 2004. – 96 с.
9. Евсеев С. П. Материально-техническое обеспечение адаптивной физической культуры: [учебн. пособие] / Под редакцией проф. С. П. Евсеева. – М. : Советский спорт, 2000. – 152 с.
10. Иванова Л. І. Деякі аспекти підготовки майбутніх учителів фізичної культури до роботи з учнями з відхиленнями у стані здоров'я / Л. І. Иванова // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наукових праць]. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – Випуск 7. – С. 114–118.
11. Карпюк Р.П. Адаптивне фізичне виховання як новий напрямок в українській системі освіти / Р. П. Карпюк // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Випуск 64. Серія : педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт : Збірник. – Чернігів : ЧДПУ, 2009. – № 64. – С. 47–51.
12. Карпюк Р. П. Професійна підготовка майбутніх фахівців з адаптивного фізичного виховання: теорія та методика [монографія] / Р. П. Карпюк. – Луцьк : ВАТ „Волинська обласна друкарня”, 2008. – 504 с.
13. Карпюк Р. П. Термінологія вищої фізкультурної освіти з напрямку “Адаптивне фізичне виховання”: [навчальний посібник] / Р. П. Карпюк, Л. П. Сущенко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2008. – 112 с.
14. Карпюк Р. П. Історія адаптивного спорту: Методичні рекомендації для студентів вищих навчальних закладів / Р. П. Карпюк, Л. П. Сущенко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2008. – 36 с.
15. Карпюк Р. П. Тестові завдання з теорії та методики адаптивного фізичного виховання / Р. П. Карпюк, Л. П. Сущенко. – К. : ТОВ „Козарі”, 2007. – 48 с.
16. Матвеев С. Адаптивный спорт и олимпийское движение / С. Матвеев, И. Когут, Л. Шульга // Наука в олимпийском спорте. – Киев : Олимпийская литература, 2006. – №1. – С. 9 – 15.
17. Мерзлікіна О. А. Тестові завдання з теорії і методики адаптивного фізичного виховання / О. А. Мерзлікіна, Л. П. Сущенко. – К. : ТОВ „Козарі”, 2007. – 33 с.

- Мудрик В. И. История возникновения и развития международных спортивных организаций инвалидов / В. И. Мудрик // Наука в олимпийском спорте. – К.: Олимпийская литература, 2006. – №1. – С.45–50.
18. Мудрік В. І. Спеціальні Олімпіади. Special Olympics / В. І. Мудрік. – К. : „Нора-прінт”, 2001. – 42 с.
19. Мудрік В. І. Міжнародний спортивний рух інвалідів. (Перше, скорочене видання) / В. І. Мудрік. – К. : „Нора-прінт”, 2001. – 39 с.
20. Рубцова Н. О. Адаптивное физкультурно-спортивное движение как фактор социальной адаптации инвалидов различных категорий / Н. О. Рубцова // Теория и практика физической культуры. – 1998. - № 5. – С. 44–46.
21. Синіговець В.І. Особливості фізичного розвитку та рухової підготовленості дітей молодшого шкільного віку з порушенням інтелекту / В. І. Синіговець, І. Д. Якущенко // // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Випуск 64. Серія : педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт : Збірник. – Чернігів : ЧДПУ, 2009. – № 64 – С. 510–514.
22. Шапкова Л. В. Частные методики адаптивной физической культуры : [учебное пособие] / Под ред. Л. В. Шапковой. – М. : Советский спорт, 2004. – 464 с.